

Feladó:

Magyar Energiahatékonysági Intézet Közhasznú Nonprofit kft

Dr. Horváth Áron, ügyvezető

horvathar@mehi.hu

+36702348464

Tárgy: Javaslat konzultációsorozatra az új Épületenergetikai Irányelv által kínált lehetőségek kihasználása céljából.

Lantos Csaba, Energiaügyi Miniszter részére

Energiaügyi Minisztérium

Tisztelt Energiaügyi Miniszter úr!

A Magyar Energiahatékonysági Intézet (MEHI) a hazai épületeink megújulását szorgalmazó műhely és az energiahatékonysági iparág kiemelt szereplőit képviselő szervezet. Szeretnénk felhívni figyelmét arra, hogy **a tavasszal felülvizsgált Irányelv az Épületek Energiahatékonyságáról (EPBD) végrehajtása hatalmas lehetőséget kínál Magyarországnak számára.** Az épületek energetikai korszerűsítése nagy mértékben hozzájárulhat gazdaságunk energiaellátásával és a globális energiaárakkal kapcsolatos bizonytalanság csökkentéséhez, gazdasági növekedést biztosít, hozzájárul az ipar versenyképességéhez és komfortosabbá teheti a magyar családok otthonát.

A MEHI folyamatosan konzultál Magyarországnak és a **közép-kelet-európai régió épületállományának felújításhoz szükséges építőanyagok és technológiák vezető szállítóival, akik több mint 42 ezer alkalmazottal, 100 gyártóüzemmel és számos bővítési projekttel vannak jelen a régióban.** A közelmúltban megalakult az épületfelújításokért küzdő regionális szervezetük, a RenoCEE is. Az iparág szereplői azt hangsúlyozzák, hogy a gyártók készen állnak kapacitásaik növelésére, és az új építésen túl az **energiahatékonysági korszerűsítésben látják a jövő építőiparának kitörési lehetőségét.**

Úgy véljük, hogy **az EPBD felülvizsgálata megfelelően hangolja össze az uniós szintű követelményeket a helyi szakpolitikai célokkal.** Különösen üdvözljük a Nemzeti Épületfelújítási Tervet (NBRP) és az Energetikai Minimum Követelmények (MEPS) bevezetését a meglévő épületekre, mint a felújítási arány és mélység növelésének kulcsfontosságú eszközeit. Támogatjuk továbbá az új épületekre vonatkozó magas energiahatékonysági követelményeket és a fosszilis üzemanyagok kibocsátásának nullára csökkentését célzó előírásokat, a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetését az épületekből, valamint az új követelményeket a beltéri környezeti minőség javítására. **Az EPBD általunk kiemelt prioritásait, amelyekről szívesen egyeztetnénk rendszeresen, mellékletként csatoljuk.**

Az EPBD hazai átültetése és ambiciózus végrehajtása hazánk számára kézzelfogható előnyöket hozhat, ami gyors, megfelelően megtervezett és befogadó végrehajtási folyamatot igényel. A lakó- és nem lakóépületek országos felújítási követelményeinek mielőbbi meghatározása biztosítja az iparág számára

az új beruházásokhoz szükséges vonzerőt, a képzések bővítéséhez és az innovációk finanszírozásához szükséges elköteleződést. Ez feltétlenül szükséges ahhoz, hogy 2030-ig legalább megduplázódjon a jelenlegi 1% alatti felújítási arány, amellelt hogy kezelni kell a felújítás legnagyobb kihívást jelentő aspektusait, mint a finanszírozás, a tudatosítás-szemléletformálás vagy a sérülékeny háztartások támogatása.

Az ország szakpolitikai döntéseinek kulcsszerep jut abban, hogy az EPBD lehetőségeit kézzelfogható hasznokká alakítsa az állampolgárok, intézmények és vállalkozások számára a következő években, évtizedekben. Az elérhető jelentős források, nevezetesen a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz, a Szociális Klímaalap, a Modernizációs Alap, az ETS bevételek és az ESIF 2028-2034 forrásai, megfelelő finanszírozási alapot biztosítanak az EPBD végrehajtására.

Készen állunk az együttműködésre, szakértelmünk és szakágazati ismereteink megosztására az EPBD sikeres végrehajtása érdekében, valamint, hogy elősegítsük az új követelmények versenyképességi, egészségügyi, klímavédelmi és energiaellátás-biztonsági előnyeinek érvényesítését. E célból **örömmel vennénk, ha 2024 novembertől kezdődően rendszeres fórumot szervezhetnénk a Minisztérium, a felújításban érdekelt vállalatok, szervezetek és a témában érdekelt elemzők részvételével, ahol részletesebben megvitathatjuk e kérdéseket.**

Budapest, 2024. szeptember 30.

Magyar Energiahatékonysági Intézet Közhasznú Nonprofit Kft.

Az EPBD általunk kiemelt prioritásai, amelyeket javasolunk szakmai konzultáción tárgyalni

Az EPBD végrehajtása egyedülálló lehetőséget kínál arra, hogy az épületek felújítását megvalósítva elősegítsük a klíma- és energiaátmenetet, miközben erősítjük a gazdaságot. A MEHI-ben Magyarország és a közép-kelet-európai (CEE) régió építőipari vállalataival való konzultációk alapján az alábbi pontokat látjuk kulcsfontosságúnak az EPBD megvalósításával elérhető előnyök kihasználásához.

- 1. Egy ambiciózus **Nemzeti Épületfelújítási Terv (NÉFT)** megalkotására van szükség a kormányzat, az iparági szereplők, kutatók, elemzők és szakmai szervezetek közötti együttműködésre alapozva.*

Minden reményünk szerint a Nemzeti Épületfelújítási Terv, mint integrált tervezési és értékelési eszköz, jelentős változásokat hoz a hazai épületfelújítás és a dekarbonizáció terén, mivel a jelenlegi felújítási arányt legalább meg kell duplázni. Az NÉFT kulcsfontosságú eszköz a lakosság és a gazdasági szereplők számára is ahhoz, hogy előre tervezzenek és megvalósítsák a szükséges fizikai és humán tőke beruházásokat.

Az NÉFT-t az érdekelt felek széleskörű bevonásával szükséges elkészíteni. Független szakmai műhelyként készen állunk a részvételre, piaci partnereink gyakorlati tudással és tapasztalattal rendelkeznek az új anyagok, technológiák és módszerek terén, amelyek kulcsfontosságúak az épületfelújításokhoz. Visszajelzést tudunk adni a szakpolitikák hatékonyságáról és megvalósíthatóságáról is.

- 2. Minden elérhető **finanszírozási forrás és eszköz** mozgósítása szükséges céljaink eléréséhez.*

Az NÉFT-nek a megvalósítási mérföldkövekhez finanszírozási tervet is társítania kell. A felülvizsgált EPBD szerint az épületenergetikai célokhoz a finanszírozási tervezés elengedhetetlen, egyúttal kulcsfontosságú Magyarország számára. Például, a jól megtervezett adókedvezmények hatásos eszközként szolgálhatnak a felújítási arány növeléséhez.

Figyelembe kell venni hazánk ingatlanállományának sajátosságait, a családi házak vagy többlakásos épületek felújítási kihívásait, valamint az előzetes felújítási költségek finanszírozásának nehézségeit. Fontos, hogy erősítsük ezeknek a szegmenseknek a finanszírozási lehetőségeit, különösen az EU Szociális Klímaalap és a Modernizációs Alap forrásainak kihasználásával. Különösen nagy kihívás finanszírozási szempontból is a legrosszabbul teljesítő épületek felújításának felgyorsítása, amelyeket gyakran sérülékeny háztartások, energiaszegénységgel küzdők és szociális bérlakásban élők használnak vagy tulajdonolnak.

Szükség van többéves finanszírozási rendszerek kidolgozására, amelyek tervezhetővé és kiszámíthatóvá teszik a lakosság és az iparági szereplők számára a következő 10 év felújítási dinamikáját.

- 3. Az **Energetikai Minimumkövetelmények (MEPS)** hajtóerejének kihasználása a felújítási arány és a felújítások mélységének növelése érdekében.*

Társadalmi szempontból és a gazdasági szereplők számára is prioritás, hogy a meglévő épületek ütemes felújítását elősegítő energetikai minimum követelmények tartalmi meghatározására és bevezetésére minél hamarabb sor kerüljön.

Konkrét és számszerűsíthető felújítási célokra van szükség, amelyeket célzott programok és átfogó keretrendszer támogatnak, a legrosszabbul teljesítő épületek felújítására is fókuszálva. Ezen épületek és az ott élő háztartások minél pontosabb azonosítását fontos feladatnak tekintjük, hogy számukra célzott felújítási programot lehessen kialakítani. Fontosnak tartjuk, hogy a rendelkezésre álló adatállományt használjuk és bővítsük. Mivel az energetikai tanúsítványok lefedettsége nem teljes, ezért ezen túlmenően más (például fogyasztási) adatok használata is szükséges. A tulajdonosoknak világos képet kell kapniuk

arról, milyen az épületük várható energiahatékonysági életpályája, és hogy ennek a pályának a megvalósításához milyen műszaki, illetve pénzügyi segítség várható.

4. A nulla kibocsátású épületek (Zero Energy Building, ZEB) és a mélyfelújítások előmozdítása, hogy épületeinket felkészíthessük a jövőre.

A jövőbeni ZEB szabványnak az „első az energiahatékonyság” elvre kell épülnie, és maximalizálnia kell a korszerű megújuló energiaforrások hozzájárulását és az „okos” épület-felügyeleti rendszereket az üvegházhatású gázkibocsátás-csökkentés eléréséhez.

Biztosítani kell, hogy a nulla kibocsátású épületek kizárólag megújuló energiaforrásokból származó energiát használjanak fel. A megújuló alapú energiatermelést a hűtés-fűtés szektorban is fel kell gyorsítani, hiszen 2040-ig egy távfűtési rendszer akkor is hatékonyan minősülhet, mikor akár 50%-ban fosszilis tüzelőanyagok felhasználásával termeli a hőt.

A felújítások során - szem előtt tartva a kibocsátásmentes nemzeti épületállomány 2050-es célját - fontos előre látni a jövőbeni követelményeket, ezért elő kell mozdítani a mélyfelújításokat, ahelyett, hogy az épületek energiahatékonysági besorolását egyszerűen csak a szükséges küszöb fölé emelnénk. Figyelembe kell venni az egyes épület típusok sajátosságait, és szakaszos mélyfelújítások ösztönzésével mérsékelni azokat a kezdeti magas beruházási költségeket, amelyek a felújítás legfőbb akadályát jelentik. Ebben a folyamatban fontos szerepet kell kapnia a felújítási útlevélnek, amely szakaszolt, ütemes felújítási lépésekkel segíti az épülettulajdonosokat a költséghatékony mélyfelújítások végrehajtásában.

5. Komplex megközelítés a felújítások egészségre, jólétre és komfortra gyakorolt hatása alapján.

A korszerűsítés során prioritásként kell kezelni a beltéri környezeti minőséget, mivel a felújítás hatásai a lakosok és épülethasználók alapvető egészségügyi és jóléti szükségleteihez is hozzájárulnak. E tekintetben felhívjuk a figyelmet arra, hogy a hatások méréséhez szükséges technológia már rendelkezésre áll. Adódik ezért, hogy a beltéri komforthoz (hő-, akusztikai, vizuális, beltéri levegőminőség) kapcsolódó paramétereket integráljuk a felújítások sokrétű előnyeinek elemzésébe, értékelésébe. Az új beltéri környezeti minőségre vonatkozó rendelkezések kiindulási alapot adnak az adatgyűjtéshez; ezért az IEQ (Indoor Environmentat Quality) elveit meg kell jeleníteni a felújítási útlevelekben és az NÉFT-ben.

6. Képzési programok a szakképzett munkaerő biztosítása érdekében.

Az építőipar egyik kulcsfontosságú kihívása a szakképzett munkaerő hiánya. A mostani aktivitás mellett is hiány van megfelelő képzettségű vagy képességű munkavállalókból, akik naprakész ismereteket tudnak alkalmazni az új technológiai megoldások bevezetése során.

Elő kell mozdítani és finanszírozni kell az oktatást és képzést annak érdekében, hogy elegendő szakképzett munkaerő álljon rendelkezésre az épületállomány korszerűsítéséhez. A NÉFT-nek a képzési kapacitás növelését is tartalmaznia kell. Ehhez a humán tőke beruházáshoz is többéves előkészítésre van szükség.

7. Az egyablakos tanácsadási és ügyintézési (OSS) lefedettség növelése.

Az egyablakos tanácsadási és ügyintézési szolgáltatások bővítése és kiterjesztése nélkül nem lehet áttörést elérni a felújítások keresleti oldalán. Köz- és magánszolgáltatóknak kell biztosítaniuk a lakosság számára elengedhetetlen felújítási tanácsadást, ami csak állami társ-finanszírozással valósulhat meg.

Az egyablakos ügyintézés, a tanúsítványok és a felújítási útlevelek együttese eredményezhet pozitív változást a szemléletformálásában és tudatosításban. Európában egyre szélesebb körben elérhető az

egyablakos tanácsadás, ami a tapasztalatok szerint előmozdítja a mélyfelújítást és a szakaszos felújítási tervek megvalósulását.

*8. Nagy léptékű, nyilvános **figyelemfelkeltő kampányok** végrehajtása az energiahatékonyság és az épületfelújítás előnyeinek megismertetésére.*

A Nemzeti Épületfelújítási Tervek kidolgozása során a nyilvános konzultációk megtartása mellett nagy szükség van arra, hogy növeljük a közvélemény energiatudatosságát, és széleskörben ismertessük az energiahatékonyság révén elérhető számos előnyt. Ilyen például az energiamegtakarítás és a rezsicsökkentés, a környezetvédelem, a gazdasági növekedés, a magasabb komfort és jobb egészség, a növekvő ingatlan érték, valamint a nagyobb védettség a váratlan energiapiaci ingadozásokkal szemben.

A nagyléptékű tudatoságnövelő kampányoknak kulcsszerepet kell játszaniuk abban, hogy a polgárok tájékozott döntéseket hozzanak, tartósan mérsékeljék az energiafogyasztást, és hozzájáruljanak egy fenntarthatóbb jövőhöz.